

10. Obiekt

OBORA OB. SZKUTNIA

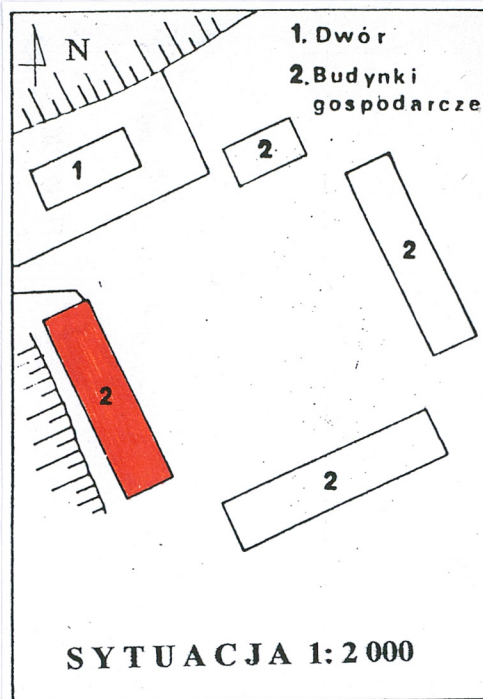
1108/3

11. Czas powstania

XIX/XX w.

12. Miejscowość

ZIELONY LASEK

4. Adres

Zielony Lasek

11-520 Ryn

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo warmińsko-mazurskie

gmina Ryn

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Grunewalde

7. Przynależność administracyjna

1 VI 1975

województwo olsztyńskie

powiat Giżycko

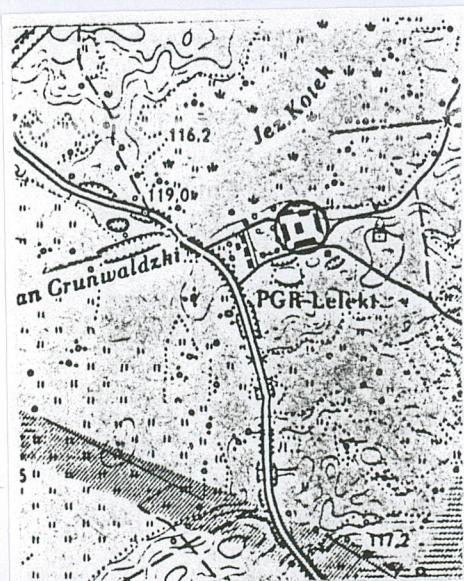
8. Właściciel i jego adres

9. Użytkownik i jego adres

j. w.

10. Rejestr zabytków

Nr A-413 Data 3.08.1983

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu
Miejscowość powstała w 1638 roku. Był to majątek ziemski, który początkowo liczył 460 ha wraz z folwarkiem Bartikowo. W 1879 r. władał nim Julius Kuhl. Majętność liczyła wówczas 309 ha gruntów w tym: 124,71 ha ziemi ornej, 91,83 ha łąk, 45,66 ha pastwisk, 4,48 ha nieużytków i 42,33 ha jezior. Hodowano konie. W majątku był browar i wiatrak. W roku 1889 roku właścicielem był R. Herzberg. Całość liczyła 314 ha gruntów w tym: 125 ha ziemi ornej, 92 ha łąk, W roku 1932 dobra posiadał Manfred Westphal. Liczyły one 261 ha gruntów. Brak szczegółowych danych.

Budynek obory powstał w 2 poł. XIX w. jako podstawowy obiekt w gospodarczej części zespołu dworsko-parkowego.

Po drugiej wojnie światowej dobra włączono w system PGR. Budynek nie zmienił funkcji. Po 1989 roku PGR przejęła Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa. Wg stanu zagospodarowania obiektów zespół jest własnością [REDAKTOWANE]

Obora powstała na przełomie XIX/XX w. jako podstawowy obiekt w gospodarczej części zespołu dworsko-parkowego.

Po wojnie prowadzono w niej prace /wymiana okien i wrót/. Nie zmieniły one jednak jej formy. Obiekt jest przykładem rozwiązań przestrzennych stosowanych w obiektach inwentarskich na Mazurach.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

SYTUACJA

Obiekt wchodzi w skład siedliska dworskiego (dwór, stajnia, obora, stodoła i park). Całość leży na wschód od szosy Mikołajki-Ryn. Od szosy do zespołu prowadzi brukowana droga. Na północ od zespołu leży jezioro Kotek połączone kanałami z systemem Wielkich Jezior Mazurskich. Pomiędzy jeziorem, a zabudową dworską rozciąga się park. Zabudowa siedliska powstała wokół prostokątnego podwórza: od północy usytuowano dwór i stajnie od wschodu i zachodu obory, a od południa stodołę. Obora-szkutnia stoi w zachodniej części podwórza.

MATERIAŁ I KONSTRUKCJA

Fundamenty z kamienia polnego, ściany z cegły ceramicznej, pełnej na zaprawie wapiennej. Budynek tynkowany. Stropy drewniane belkowe, nagie i tynkowane na podsufitce. Wieżba drewniana, stolcowa, ze ścianką kolankową. Dach kryty dachówką ceramiczną, esówką na odeskowaniu. Posadzki betonowe, wyżej drewniane podłogi. Okna drewniane i metalowe. Drzwi drewniane, sponowe.

RZUT

Budynek na rzucie wydłużonego prostokąta, z dobudówką na rzucie prostokąta przy północno-zachodnim narożu.

BRYŁA

Budynek parterowy z użytkowym poddaszem, kryty dachami dwuspadowymi. Parterowa dobudówka kryta dachem pulpitowym.

ELEWACJE

Elewacja wschodnia: osiemnastoosiowa, w siódmej i czternastej osi od południa umieszczono wrota, wszystkie otwory o wykroju prostokąta. W ścianie kolankowej sześć okulusów, i trzy wystawki wchodzące w połąć dachu.

Elewacja południowa: w parterze wrota pomiędzy dwoma prostokątnymi oknami, w dole szczytu otwór załadowniczy zamknięty półlucznie, pomiędzy dwoma okulusami, w górze szczytu półluczne okno. Elewacja zachodnia: cztery okna w dobudówce i czternaście w ścianie obory wszystkie okna prostokątne. W ścianie kolankowej umieszczono osiem okulusów. Elewacja północna: w przyziemiu cztery prostokątne wrota, w dole szczytu dwa prostokątne okna, wyżej półluczne okno.

WNĘTRZE

Obora w podłużnym układzie przejazdowym.

INSTALACJE

Elektryczna, wodna.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
2815 m ³	1255.52 m ²	inwentarskie	gospodarcze
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konserwacje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)	
W latach 80-tych /data wyryta w tynku: 28.07.1983 r./ wymieniono okna i wrota. Wykonywane są bieżące prace remontowe.		Fundamenty i ściany w stanie dobrym.. Stropy, konstrukcja więźby w stanie dobrym. Pokrycie dachu i instalacje w stanie dobrym.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

Handbuch des Grundbesitzers im Deutschen Reiche, Berlin, Das Konigreich
Preussen, 3 Liefer, Die Provinz Ostpreussen 1879
Kuhne E., Handbuch des Grundbesitzers der Provinz Ostpreussn, Konigzberg 1889
Landwirtschaftliches Adressbuch der Domanen, Ritterguter, Gutter und Hofe in der
Provinz Ostpreussen, H. Wehner, Leipzig 1932.
Wakar A., Giżycko, Z dziejów miasta i powiatu, Olsztyn 1983
M. Toeppen, Historia Mazur, Olsztyn 1998

25. Opracował

tekst Adam Żywiczyński, październik, 2001 r.
imię, nazwisko, data, podpis
plany, rysunki Adam Żywiczyński, październik, 2001 r.
imię, nazwisko, data, podpis
zdjęcia fotograf. Adam Żywiczyński, październik, 2001 r.
imię, nazwisko, data, podpis
miejsce przechowania negatywów

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska
wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowania sygnatury)

27. Załączniki

Wkładki

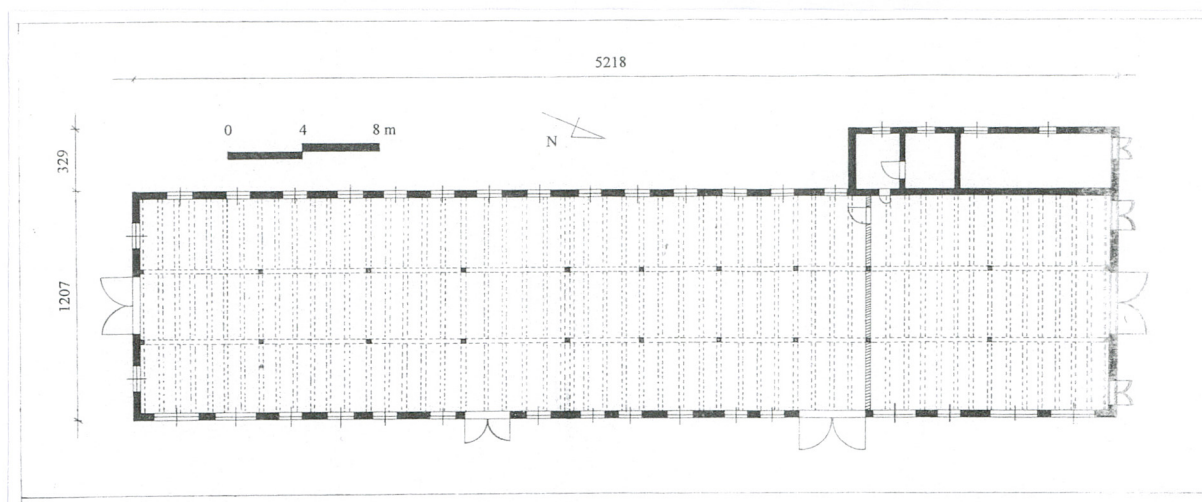
1. Miejscowość. **ZIELONY LASEK**
 2. Gmina. **RYN**
 3. Województwo. **WARMIŃSKO -MAZURSKIE**

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Obora ob. skutnia

5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

Plan , zdjęcia

Wkładkę założył: **Adam Żywiczyński, lipiec 2001**
 (imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Elewacja północna

Elewacja południowa

Elewacja zachodnia

Elewacja wschodnia